

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.119/2024/36.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. szeptember 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. december 13. napján kihirdetett 214.B.563/2020/238. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlottat 10 (tíz) év kiutasításra is ítéli.

Terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 4 (négy) hónapra mérsékli, e szabadságvesztésből a vádlott a büntetése fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Az Terhelt3 III. r. vádlott által ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítása során egy napi szabadságvesztésnek négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

Az elkobozni rendelt iratokat és SIM-kártyatartó tokot a bűnjeljegyzék 21. tételszáma alatt kezeli a bűnjelkezelő. A bűnjeljegyzék 7-11. tételszámai alatti iratok elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzi, ezeknek a bűnjeleknek a lefoglalását megszünteti, és a 7-10. tételszámok alatti közokiratokat a ország2 Nagykövetsége, a 11. tételszám alatti közokiratokat név2 és név3 genfi nagykövetsége részére megküldeni rendeli.

Felhívja a tárgyak kiadásával érintett Terhelt1 I. r. vádlott figyelmét, hogy amennyiben a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a kiadni rendelt tárgyakat, akkor azok az állam tulajdonába kerülnek.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a III.r. vádlott lakóhelye cím13 a tartózkodási helye: cím14

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a Terhelt1 I. r. vádlott által 2024. április 4. napjától letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. december 13. napján kihirdetett 214.B.563/2020/238. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] miatt 7 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra, Terhelt3 III. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés] miatt 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját mindkét vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett továbbá a vádlottak által előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről is.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész Terhelt1 I. r. vádlott terhére jelentett be fellebbezést a szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása érdekében. Az I. r. vádlott és védője felmentés érdekében, a III. r. vádlott védője a büntetés enyhítése, felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében jelentett be joghatályos fellebbezést.

[3] Az ügyész fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a büntetékiszabási körülményeket helyesen vette számba, azonban a súlyosító körülményeket nem megfelelő súllyal értékelte az I. r. vádlott terhére. A cselekményt be nem ismerő, megbánást nem tanúsító vádlott a tanúl II. r. terhelttel együtt elkövetett cselekményben szervező szerepet töltött be, a lefoglalt kábítószeresek fajtáinként is meghaladják a jelentős mennyiség alsó határát. Mivel a II. r. terhelt esetében a törvényszék az egyezség eredményeként 4 év szabadságvesztést szabott ki, az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés a belső arányosság követelményének sem felel meg.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2024. április 4. napján kelt BF.72/2021/114. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta. Kifejtette, hogy a törvényszék az eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, és megalapozott tényállást állapított meg. Az ügyészség kifogásolta, hogy a tényállásban a jogerősen elítélt II. r. terhelt nem név szerint szerepel, őt az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott társaként jelölte meg. A törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett, a vádlottak cselekményeit törvényesen minősítette, jogilag tömören indokolta.

[5] Az ügyészség álláspontja szerint a büntetés kiszabása során az I. r. vádlott esetében nem kapott kellő hangsúlyt a kezdeményező szerep, az a tény, hogy a kábítószeres mennyisége külön-külön is meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, illetve hogy nem csak egyféle kábítószerrel kereskedett. Erre figyelemmel a Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét hosszabb tartamban indokolt meghatározni. Az ügyészség rámutatott arra is, hogy az I. r. vádlott magyarországi tartózkodása megszakadt, külföldi tartózkodási kártyája visszavonásra került, így jelenleg jogellenesen tartózkodik az országban. Ezért ha a törvényszék nem utasítja ki, akkor idegenrendészeti kiutasítására fog sor kerülni. A bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítása kapcsán kiemelte az ügyészség, hogy a III. r. vádlott esetében az elsőfokú ítéletben helytelen átváltási kulcs szerepel.

[6] Mindezek alapján az ügyészség arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és Terhelt1 I. r. vádlottat hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélje, a kényszerintézkedés beszámítását egészítse ki az elsőfokú ítéletet követő letartóztatás idejével, Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában módosítsa a bűnügyi felügyelet beszámítását, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[7] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolását arra alapította, hogy az elsőfokú eljárás során nem került kétséget kizáró módon bizonyításra védenca bűnössége. Hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott következetesen válaszolt nyomozó hatóság kérdéseire, de a nyelvismeret hiánya és az időmúlás megnehezítette a hatékony védekezést. Az I. r. vádlott ártatlanságát bizonyítja, hogy önként vállalta a poligráfos hazugságvizsgálatot, ami nem az ő hibájából maradt el. A védő álláspontja szerint a lehallgatások során rögzített hangfelvételek vizsgálatára kötelező lett volna a szakértő kirendelése, mivel kizárólag ilyen módon lehetett volna igazolni, hogy azokon az I. r. vádlott beszélt. tanúl II. r. terhelt vallomását a védő következtetlennak tartotta, álláspontjának alátámasztására több részletet is idézett a terhelti és tanúvallomásokból.

[8] A jogi minősítés kapcsán előadta, hogy mivel az I. r. vádlottól nem foglaltak le készpénzt, így sem a kábítószer rendszeres értékesítése, sem pedig a haszonszerzési cél nem bizonyítható. A törvényszék a lehallgatási anyag elemzésével jutott arra a következtetésre, hogy az I. r. vádlott rendszeresen árusított kábítószerrel, azonban ezekből az adatokból – a védő álláspontja szerint – ilyen konkrét következtetés nem vonható le. Ezért védenca terhére legfeljebb a forgalomba hozatal elkövetési magatartás lett volna megállapítható. A védő végül

rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés túl szigorú, az I. r. vádlott betegségei és az időmúlás okot ad az enyhítő szakasz alkalmazására.

[9] Mindezek alapján az I. r. vádlott védője elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárás megszüntetésére, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

[10] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezése indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket nem kellő súllyal vette figyelembe, különös tekintettel védence életkörülményeire és a tekintélyes időmúlásra. Erre figyelemmel indítványozta az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés jelentős enyhítését.

[11] A másodfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen az I. r. vádlott írásbeli fellebbezését azzal a módosítással tartotta fenn, hogy nem az eljárás megszüntetésére, hanem az I. r. vádlott felmentésére irányul elsődleges indítványa.

[12] A III. r. vádlott védője perbeszédében részletesen összefoglalta a védence javára írható enyhítő körülményeket, és arra tett indítványt, hogy az ítéltábla felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki védencével szemben pártfogó felügyelet elrendelése mellett.

[13] Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában Terhelt1 I. r. vádlott csatlakozott védőjéhez, és kérte, hogy a másodfokú bíróság legyen figyelemmel kiskorú gyermekére. Terhelt3 III. r. vádlott bocsánatot kért az elkövetett bűncselekmény miatt, és megbánását hangsúlyozta.

[14] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezések közül az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése más okból, a védelmi oldalról pedig a III. r. vádlott védőjének fellebbezése vezetett részben eredményre.

[15] Mivel az I. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és a bűnösség megállapítását is támadták, az I. r. vádlott tekintetében a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű volt: az kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására is.

[16] A III. r. vádlott védője által bejelentett fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés mértékét sérelmezte [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont], így a másodfokú bíróság által végzett

felülbírálat terjedelme a II. tényállási pont tekintetében korlátozott volt. A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor az kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére és a bűncselekmény minősítésére is. Ezen túlmenően az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is.

[17] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok szinte maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást, sem feltétlen, sem az ítélet érdemére kiható relatív eljárási szabálysértést nem követett el.

[18] Az ügyészség helyesen észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg ítéletében az I. r. vádlott által előterjesztett, daktiloszkópiai szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány elutasítását. Ez valóban nem egyeztethető össze a Be. 561. § (3) bekezdés *f)* pontjával, de – ahogy arra az ügyészség is rámutatott átiratában – a törvényszék a tárgyaláson a bizonyítási indítvány elutasítását kimerítően megindokolta (101. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal), így a védelem jogai nem csorbultak, és annak okán a tényállás megalapozatlansága sem merült fel. Az elsőfokú bíróság által kifejtett indokok kapcsán csak annyi helyesbítés szükséges, hogy a bizonyítási indítvány késedelmes előterjesztése nem alapozhatja meg az indítvány elutasítását. Ugyanis ha az indítványozott bizonyítás szükséges a tényállás felderítéséhez, azt az előterjesztés időpontjától függetlenül le kell folytatni, a késedelemnek legfeljebb egyéb eljárásjogi jogkövetkezményei lehetnek [Be. 520. § (6) bekezdés].

[19] A vádlottak személyi körülményeit a másodfokú bíróság az ügyiratok tartalma és a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatok alapján a következők szerint pontosítja:

– Terhelt1 I. r. vádlott állandó tartózkodási kártyája 2022. február 2. napján jogerősen visszavonásra került, így jelenleg nem rendelkezik érvényes magyarországi tartózkodásra jogosító engedéllyel;

– Terhelt3 III. r. vádlott takarítói állás megszűnt, 2028. április 20. napjáig érvényes állandó tartózkodási kártyával rendelkezik.

[20] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és felülbírálat körébe vonató I. pontban rögzített tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés *c)* pontjában írt, iratellenességből eredeztethető megalapozatlansági hibában szenved, ezért azt az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján helyesbítette a következők szerint:

– az elsőfokú ítélet [11] bekezdésében a kokain-bázis mennyisége 78,3 gramm, ami a jelentős mennyiség alsó határának 195,75%-a;

– a [15] bekezdésben a 470 db tabletta MDMA-tartalma 59,8 gramm, ami a jelentős mennyiség alsó határának 299%-a;

– a [17] bekezdésben az I. r. vádlott cselekményével érintett kábítószeres mennyisége a jelentős mennyiség alsó határának 494,75%-a.

[21] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget tett, valamennyi, a vádlottak által vitatott tények szempontjából releváns bizonyítékot a tárgyalás anyagává tett. A tárgyaláson felvett bizonyítás anyagát az elsőfokú ítéletben irathűen hivatkozta, az egyes bizonyítékok törvényességét és hitelességét ellenőrizte. A törvényes bizonyítékok bizonyító erejét egyenként is vizsgálta, majd elvégezte a bizonyítékok összevetését is. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtak betartásával teljesítette, bemutatta a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és állást foglalt a tekintetben is, hogy egyes bizonyítékokat a tényállás megállapításakor mely okból fogadott vagy vetett el.

[22] Az ítéltábla mindenben egyetértett azzal az elsőbírői állásponttal, amely szerint Terhelt I. r. vádlott az eljárás során következtelen vallomást tett, ezért szavahihetősége már önmagában is kétséges. Az ítéltábla nem tudta elfogadni a védelem azon hivatkozását, amely szerint a nyelvismeret hiánya és az időmúlás miatt nem tudott az I. r. vádlott pontos vallomást tenni a bírósági eljárásban. Az előbbi tekintetében kiemelendő, hogy a tolmácsolás az I. r. vádlott által választott nyelven az eljárásban mindvégig biztosított volt, annak színvonalát illetően védelmi oldalról nem hangzott el egyetlen kifogás sem. Ezen kívül az I. r. vádlott több mint 25 éve tartózkodik Magyarországon, így a magyar nyelv alapszintű ismerete feltételezhető róla. Az időmúlás ugyan valóban akadályozhatja az események pontos felidézését, de – ahogy arra az elsőfokú bíróság is rámutatott – az I. r. vádlott vallomásaiban feltárt következtetések mennyisége és súlya meghaladja azt a szintet, ami ezzel a tényezővel igazolható lenne.

[23] Az I. r. vádlott következtelen vallomásával álltak szemben a tanú II. r. terhelt által tett következtetes, önmagát terhelő és az egyéb bizonyítékokkal is alátámasztott vallomások, a lehallgatások során rögzített beszélgetések és az I. és II. r. terheltek közötti üzenetváltások.

[24] Szemben a védelmi hivatkozásokkal, a II. r. terhelt vallomásai az ügy lényegét tekintve mindvégig következtetesek voltak, abban csupán kisebb ellentmondások voltak feltárhatók, amelyekre az elsőfokú bíróság nyilatkoztatta a tanút a tárgyaláson, aki azokra elfogadható válaszokat adott. Nem mellőzhető jelentősége van annak, hogy a II. r. terhelt saját magát is terhelő vallomást tett, ami alapján vele szemben jogerősen 4 év szabadságvesztést szabott ki a törvényszék. Életszerűtlen és minden alapot nélkülöz az a feltételezés, hogy az egyezségi ajánlatban szereplő hosszú tartamú szabadságvesztést elfogadta volna a terhelt akkor, ha az általa elmondottak nem feleltek volna meg a valóságnak.

[25] A törvényszék a lehallgatások során beszerzett adatokat mintaszerűen tette a tárgyalás anyagává: a közleményeket lejátszotta, azok tartalmára nyilatkoztatta a vádlottak mellett a tárgyaláson jelen levő angol és igbo nyelvű tolmácsokat is, így a nyomozás során vétett leírási hibákat korrigálni tudta. Az I. r. vádlott azon védekezését, amely szerint nem ő beszél a terhelő adatokat tartalmazó közleményeken, az elsőfokú bíróság megfelelő érveléssel, logikusan, a releváns bizonyítékok teljes körű elemzése után vetette el (elsőfokú ítélet [48]-[61] bekezdések), e körben további bizonyításra, így szakértő kirendelésére nem volt szükség.

[26] Szemben az I. r. vádlott védőjének érvelésével, a hanganyagokon megszólaló személy azonosítása nem igényel minden esetben különleges szakértelmet. Ennek a ténynek a tisztázása az elsőfokú bíróság feladata, és ennek során minden rendelkezésre álló bizonyíték értékelhető és értékelendő. Amennyiben a bíróság a lehallgatott telefonszámokra rendelkezésre álló szolgáltatói információk, a személyi bizonyítékok, a közleményekben elhangzó és a vádlott személyére utaló adatok, a hanganyagok közvetlen észlelése stb. útján megnyugtatóan állást tud foglalni a megszólaló személyi tekintetében, és következtetését logikusan vezeti le ítéletében, további bizonyítás felvételére nincs szükség. Jelen ügyben a törvényszék valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot értékelési körébe vont, és azok alapján megalapozott következtetéseket vont le.

[27] Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét vizsgálva az ítéltábla azt állapította meg, hogy az az eljárási törvény előírásainak mindenben megfelel, a bizonyítékokat teljes körűen értékelte, tényből tényre helyesen következtetett, és egyéb logikai hibát sem vétett. Bár a törvényszék által megállapított tényállás kisebb iratellenességből és számítási hibából fakadó, így a másodfokú eljárásban orvosolható hibákban szenvedett, azok nem érintettek olyan tényeket, amelyek kihatással lettek volna az I. és III. r. vádlottak által elkövetett bűncselekmények jogi minősítésére, így az I. r. vádlott és védője által előterjesztett, a tényállás megalapozottságát támadó és az I. r. vádlott felmentését célzó fellebbezés nem vezethetett eredményre.

[28] A törvényszék a kábítószer mennyiségének megállapítása során nem vette figyelembe a vegyészszakértői vélemények leleti részében jelzett mérési bizonytalanságot. Az évtizedek óta állandó és következetes bírói gyakorlat szerint a Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt eljárásjogi alapelvet úgy kell érvényesíteni, hogy a hatóanyagtartalom mérésére jellemző mérési bizonytalanságot mindig a vádlott javára értékeli a bíróság. Ezért a szakértő által megadott intervallumból a legkisebb adatot kell alapul venni akkor is, ha ez nem a vélemény részben, hanem a mérési eredmények között található meg. Így a mért hatóanyag-tartalom esetén abból le kell vonni szakértő által a melllette kettős előjellel szerepeltetett értéket, a becslésnél pedig mindig a legkisebb mennyiséget kell alapul venni a tényállás megállapítása során. Ezeket a hibákat az ítéltábla a szakértői vélemények tartalma alapján javította az elsőfokú ítélet tényállásában.

[29] Hasonló hiba a II. tényállási pont esetén is jelentkezett (a [21] bekezdésben megjelölt kokain-bázis mennyiségét illetően), azonban a megalapozottság vizsgálatának tilalma folytán ezt korrigálni nem lehetett (hangsúlyos azonban, hogy az a III. r. vádlott terhére rótt mennyiségen számottevően egyébként sem változtatott volna).

[30] További tényállásszerkesztési hibaként azonosítható, hogy a törvényszék a kábítószer-kereskedelem büntettét megvalósító vádlottak esetében is rögzítette azt, hogy a cselekményekkel érintett kábítószer mennyisége hogyan viszonyul a különösen jelentős mennyiség alsó határához. Mivel a Btk. 176. §-ában rögzített bűncselekmény esetében a különösen jelentős mennyiség nem minősítő körülmény, nincs semmilyen jogi relevanciája annak, hogy az erre a mennyiségre irányadó törvényi határokhoz képest hol helyezhető el a kábítószer mennyisége, ennek legfeljebb a joghátrány szempontjából lehet szerepe, és kizárólag az erre vonatkozó indokolásnál kell kitérni rá, már amennyiben ennek az adott ügyben büntetése szabási hatása van (megjegyzendő, ilyen a jelen esetben nem volt). Ezért az erre való utalásokat az ítéltábla a tényállásból mellőzte.

[31] Az ügyészség sérelmezte, hogy a törvényszék az ítéleti tényállásban nem nevesítette tanúl II. r. terheltet, rá mint csak az I. r. vádlott „társára” utalt. Ez valóban nem szerencsés ítéletszerkesztési megoldás, hiszen a II. r. terheltet a tényállásban rögzített bűncselekmény miatt a törvényszék jogerősen elítélte, így nem volt semmilyen akadálya annak, hogy név szerint szerepeljen az elsőfokú ítélet tényállásában. Ez valóban egyértelműbb, könnyebben követhető tényállást eredményezett volna, azonban az ítélet teljes szövege alapján az I.r. vádlott társa a II. r. terhelt személyében egyértelműen azonosítható volt, így nem volt törvényes ok a tényállás helyesbítésére e körben.

[32] A másodfokú bíróság által pontosítottak alapján irányadónak tekintendő tényállásra figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése is törvényes, a jogi indokolás azonban több kiegészítésre szorul.

[33] A törvényszék ítéletében a tényállásban megjelölte ugyan, hogy a vádlottak magatartásával érintett anyagok milyen jogszabályhely alapján minősülnek kábítószernek, de azt nem differenciálta kellően kábítószerenként. Emellett nem tért ki arra, hogy a cselekmény elkövetésekor hatályos, továbbá a jelenleg (és már az elsőfokú ítélet meghozatalának idejében is) hatályos anyagi jogi szabályozás komoly eltéréseket mutat. Ezért a törvényszéknek azt is vizsgálnia kellett volna, hogy az ügyben felmerült anyagok az elbírálás időpontjában is kábítószernek minősülnek-e.

[34] A bűncselekmények elkövetésekor hatályos jogszabályok szerint a kannabisz és a kokain a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont *a)* alpontja alapján alkalmazandó Egységes Kábítószer Egyezmény I. jegyzéke, az MDMA az ugyanezen törvényhely *b)* alpontja alapján alkalmazandó Pszichotróp Egyezmény I. jegyzéke alapján minősül kábítószernek.

[35] A Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontjának hatályos szövege szerint az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. és 2., valamint 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag minősül a Btk. alkalmazásában kábítószernek. Az Ellenőrzött anyagokról szóló rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. jegyzéke tartalmazza a kannabiszt és a kokaint, a 2. mellékletben a pszichotróp anyagok 1. jegyzéke tartalmazza a MDMA-t. Tehát a vádlottak cselekményeivel érintett anyagok büntetőjogi szempontból továbbra is kábítószernek minősülnek, amiből az is következik, hogy az elbíráláskori törvény nem kedvezőbb a vádlottakra nézve.

[36] A törvényszék csupán rögzítette, de nem indokolta meg, hogy a vádlottak magatartása milyen tények alapján illeszkedik a Btk. 176. § (1) bekezdésében rögzített tényállásba. A tényállás szerint az I. és III. r. vádlottak huzamosabb keresztül foglalkoztak különböző kábítószeres adásvételével, és a tényállás konkrét tranzakciók időpontjait is rögzíti. Mivel a kábítószer-kereskedelem „kereskedés” elkövetési magatartása rendszeres és haszonszerzés érdekében lebonyolított adásvételeket takar, a vádlottak hivatkozott magatartása hiánytalanul beilleszthető ezen elkövetési magatartás alá. Az 1/2007. BJE határozat IV. pontja szerint a kereskedés felölel minden olyan magatartást, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz, és ezek közé tartozik a kábítószeres kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is. Erre figyelemmel az I. r. vádlott által külföldön beszerzett, és a II. r. terhelt útján az országba behozott, illetve a III. r. vádlott által tartott kábítószereseket is a kereskedés elkövetési magatartáson belül kellett értékelni.

[37] Az elsőfokú bíróság a kábítószer mennyiségére sem adott jogi indokolást, ezért az ítéltábla az ítélet indokolását kiegészíti azzal, hogy a vádlottak cselekményeivel érintett kábítószeres büntetőjogi mennyisége a Btk. 461. § (1) bekezdés *a)* pont *ah)* és *aj)* alpontjai, illetve a (3) bekezdés *a)* pontja alapján rögzítendő. Fel kell hívni továbbá az 57. BK vélemény II/5/c) pontját, amely szerint ha a bűncselekményt többféle kábítószerre követték el, a különböző alapegységek alapján kiszámított mennyiségeket, arányosan átszámítva összegezni kell, és így kell kiszámítani, hogy együttesen meghaladják-e a csekély mennyiség felső határát, illetve a jelentős mennyiség alsó határát.

[38] Az elsőfokú ítélet [80] bekezdése szerint az I. és III. r. vádlottak társtettesként követték el a bűncselekményt. Ehhez képest az ítélet rendelkező része a társtettesi elkövetői alakzatot kizárólag az I. r. vádlott esetében rögzíti, így az ítélet indokolása e körben ellentétes az ítélet rendelkező részével. Az ítéltábla az irányadó tények alapján azt állapította meg, hogy Terhelt3 III. r. vádlott nem társtettesként követte el a bűncselekményt, mivel kereskedői magatartása során más személy közreműködését nem vette igénybe. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények tipikusan több elkövetőt érintenek, hiszen azok a kábítószer átadása, eladása vagy bármely módon történő rendelkezésre bocsátása értelemszerűen legalább két személy magatartását feltételezi. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bűncselekményt közösen valósították volna meg, ilyen értelmezés mellett a kábítószer-

kereskedelem büntetettét nem is lehetne önálló tettesként elkövetni. Ezért az ítéltábla a III. r. vádlott társtettesi elkövetői alakzatára vonatkozó megjegyzéseket mellőzte az ítélet indokolásából.

[39] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket nagyobb részt számba vette, azok csak kisebb pontosításokat igényelnek.

[40] Mivel a III. r. vádlott esetében a társtettesi elkövetői alakzat nem állapítható meg, ezt súlyosító körülményként sem lehet értékelni.

[41] Az irányadó tényállás szerint mindkét vádlott több fajta kábítószerrel készletezett: az I. r. vádlott kokaint és MDMA-tartalmú ecstasy tablettákat, a III. r. vádlott kannabiszt és kokaint. A kábítószer-kereskedő kínálatának ilyen jellegű szélesítése fokozza a bűncselekmény társadalomra veszélyességét, mivel az eltérő hatásmechanizmusú kábítószerekre szélesebb körből toborozhatók vásárlók, így nagyobb piacot tud lefedni a kereskedő. Ezért ezt a tény is súlyosító körülményként kell értékelni.

[42] Arra is figyelemmel kell azonban lenni, hogy vádlottak által kereskedés céljára megszerzett és tartott kábítószerrel nagyobb részét a nyomozó hatóság lefoglalta. Így ezek a kábítószerrel nem kerültek ki a kereskedelmi forgalomba, amiből az következik, hogy az I. r. vádlott cselekménye korlátozott mértékben volt alkalmas a jogtárgysértésre. Ezt az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte.

[43] A III. r. vádlott az előkészítő ülésen beismerte bűnösségét a vád tárgyává tett bűncselekményben, annak elfogadását azonban megtagadta az elsőfokú bíróság. Ennek alapvető oka az volt, hogy a III. r. vádlott azt nem ismerte be, hogy a kábítószerrel az I. r. vádlottól szerezte volna be. Ezzel együtt a saját cselekményét illetően teljes körű beismerő vallomást tett, így az nagy nyomatékot értékelendő enyhítő körülményként.

[44] Az elsőfokú bíróság ugyan enyhítő körülményként értékelte a több éves időmúlást, azonban nem reflektált arra a tényre, hogy az I. r. vádlott az eljárás teljes tartama alatt személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés, jelesül letartóztatás, illetve – rövidebb ideig – ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt. Ez a tény az időmúlásnak nagyobb nyomatékot kölcsönöz (56. BK vélemény III/10. pont).

[45] A törvényszék ítéletében nem foglalkozott az eljárás elhúzódásának tényével sem. Az időmúlás és az eljárás elhúzódása nem azonos fogalmak: míg az előbbi a gyanúsítástól az ügydöntő határozat kihirdetéséig eltelt idő hosszát értékeli, az eljárás elhúzódása akkor állapítható meg, ha a büntetőügyben eljáró valamelyik hatóság nem az eljárás észszerű időn

belül történő befejezésére irányuló kötelezettsége szem előtt tartásával járt el. Ez jelen ügyben tetten érhető, hiszen az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás alapvetően szűkebb terjedelme (három vádlott és egy tanú kihallgatása, lehallgatási anyagok lejátszása, iratok ismertetése) több mint két évet és 12 tárgyalási nap tartását vette igénybe, noha kétségtelen az is, hogy a tolmácsok közreműködése óhatatlanul lassította a tárgyalások menetét. Az eljárás elhúzódása ezen objektív tények alapján egyértelműen megállapítható, így azt a büntetés mértékének meghatározása során nagyobb nyomattal kellett értékelni.

[46] Azt az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy az enyhítő körülmények száma és nyomatéka meghaladja a súlyosító körülményekét, így a középértéket el nem érő tartamú szabadságvesztés kiszabása volt indokolt mindkét vádlott esetében. Az ítéltábla megítélése szerint Terhelt I. r. vádlott esetében nagy nyomatéka van az eljárás elhúzódásának és annak a ténynek, hogy az I. r. vádlott közel 5 éve áll a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt. Ezekre a körülményekre figyelemmel a büntetés súlyosítása nem indokolt, így az ügyészség által bejelentett fellebbezés nem vezetett eredményre. Azonban figyelemmel az I. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára, vagyis arra a tényre, hogy több fajta, a jelentős mennyiség alsó határát közel ötszörös mértékben meghaladó mennyiségű kábítószerre, társtettesként követte el a kábítószer-kereskedelem büntetést, a törvényszék által kiszabott büntetés enyhítése sem jöhetett szóba.

[47] Terhelt III. r. vádlott tekintetében az ítéltábla nem teljes mértékben értett egyet az törvényszék által kiszabott büntetéssel. A III. r. vádlott javára számos és nyomatékos enyhítő körülmény írandó, amelyek közül ki kell emelni büntetlen előéletét, rendezett családi körülményeit, a beismerő vallomást és az eljárás nagymértékű elhúzódását. Ez utóbbi kettő egymással összefüggésben is értékelendő: a III. r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt már az előkészítő ülésen elismerte, a beismerő nyilatkozat elfogadására kizárólag az I. r. vádlott terhére rótt bűncselekményre tett vallomásrész miatt nem került sor. Ezek a körülmények együttesen olyan súlyúak, hogy a törvényi főszabály szerint kiszabható legkisebb tartamú szabadságvesztés is túl szigorúnak mutatkozik, ezért az ítéltábla a Btk. 82. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés c) pontja alapján szabta ki a büntetést. A III. r. vádlott személyi körülményei lehetőséget adtak a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának kedvezőbb meghatározására is a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján.

[48] Az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a külföldi állampolgárságú vádlottak kiutasításáról. Ez a III. r. vádlott esetében törvényes döntés volt, hiszen ő Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, és gyermekeit saját háztartásában neveli, így a Btk. 59. § (4) bekezdés b) pontja alapján kizárólag tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lenne helye kiutasításnak. Terhelt I. r. vádlott helyzete merőben más. Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság tájékoztatása szerint az I. r. vádlott állandó tartózkodási kártyája jogerősen visszavonásra került, így jelenleg nem rendelkezik érvényes magyarországi tartózkodásra jogosító engedéllyel. Erre figyelemmel azt kell megállapítani, hogy az I. r. vádlott nem tartózkodik jogszerűen Magyarország területén, így a kiutasításnak nincs törvényi akadálya. Mivel emellett az elkövetett bűncselekmény jellegére az is megállapítható, hogy az I. r. vádlott országban tartózkodása nem kívánatos, őt Magyarország területéről ki kell utasítani a Btk. 59. § (1) bekezdése alapján. A kiutasítás tartamát az ítéltábla a Btk. 60. § (1) és (2) bekezdése alapján állapította meg elsősorban arra

figyelemmel, hogy az I. r. vádlott kiemelkedő tárgyi súlyú, akár életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményt követett el.

[49] Az elsőfokú bíróság a bűnjelekről nagyrészt törvényesen rendelkezett, azonban a 20. tételszám alatt jelzett bűnjelek a bűneljegyzéken 21. tételszám alatt szerepelnek. Ezt az elírást az ítéltábla javította. A törvényszék az I. r. vádlottól lefoglalt külföldi közokiratokat elkobozni rendelte, ennek azonban nem adta érdemi jogi indokát ítéletében, csupán utalt a Btk. 72. § (1) bekezdés *a)* és *d)* pontjaira. Az ítéltábla nem tárt fel olyan tényeket, amelyekből arra lehetne következtetni, hogy a közokiratokat az I. r. vádlott a kábítószer-kereskedelem elkövetéséhez eszközül használta vagy arra szánta volna, ahogy az sem látszik megalapozott jogi következtetésnek, amely szerint ezeknek az iratoknak a birtoklása jogszabályba ütközne. Ezért az okiratok lefoglalásának a megszüntetése indokolt a Be. 320. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján, amit követően – a következetes bírói gyakorlatnak megfelelően – azokat a kiállító hatóságnak, jelen esetben az érintett nagykövetségeknek kell megküldeni.

[50] A Be. 321. § (5a) bekezdésének 2024. március 1-től hatályos rendelkezése szerint, ha a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a lefoglalást megszünteti és a dolgot kiadni rendeli, de a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül. Mivel erről a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatban kell rendelkezni, az ítélet e figyelmeztetése az I. r. vádlottat érintően a hivatkozott jogszabályhelyen alapul.

[51] A bűnügyi költség viseléséről szóló elsőbírói rendelkezés törvényes.

[52] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg annak törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta a III. r. vádlott aktuális lakcím adatai pontosítása mellett.

[53] Az ítéltábla a Terhelt1 I. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése után letartóztatásban töltött időt a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelte beszámítani a szabadságvesztés büntetésbe.

[54] A másodfokú eljárásban tolmács- és fordítási díj merült fel bűnügyi költségként, amelyet a Be. 576. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján az állam visel.

[55] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 13.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

dr. Ignác György s. k.,

előadó bíró

dr. Cserni János s. k.,

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. december 13. napján kelt 214.B.563/2020/238. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.119/2024/36. számú ítélete folytán 2024. szeptember 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. szeptember 13.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke